

Zitting 1976–1977

14 281

Wijziging Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot wijziging Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen.

De toelichtende memorie (en bijlage), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 6 december 1976

Juliana

Nr. 2

ONTWERP VAN WET

Wij, Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 1 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. De begripsomschrijving van «verkeer» vervalt.

b. Aan de begripsomschrijving van «verzekeraar» wordt toegevoegd: «, en van de schade, welke in een krachtens artikel 3, derde lid, aangewezen land of gebied is veroorzaakt door motorrijtuigen die gewoonlijk in Nederland zijn gestald.»

- c. De volgende begripsomschrijvingen worden toegevoegd:
weg: een weg waarop de omschrijving van het begrip «wegen» in artikel 1, eerste lid, onder 1°, van de Wegenverkeerswet van toepassing is; onder «weg» wordt mede verstaan een vaartuig dat wordt gebruikt bij de uitoefening van een veerdienst;
terrein: een terrein dat toegankelijk is voor het publiek of voor een zeker aantal personen die het recht hebben daar te komen;
kenteken: een kenteken, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder 1°, van de Wegenverkeerswet;
kentekenbewijs: een kentekenbewijs, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder 2°, van de Wegenverkeerswet.

B. In artikel 2 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- a. Het eerste lid wordt gelezen:
«1. De bezitter van een motorrijtuig en degene aan wie het kenteken voor een motorrijtuig is opgegeven, zijn verplicht voor het motorrijtuig een verzekering te sluiten welke aan de bij en krachtens deze wet gestelde bepalingen voldoet, indien dat motorrijtuig zich op een weg bevindt, indien het daarbuiten deelneemt aan het verkeer op een terrein of indien voor dat motorrijtuig een kentekenbewijs is afgegeven.»
- b. Het tweede lid wordt gelezen:
«2. In afwijking van het vorige lid rust de verplichting tot het sluiten van een verzekering niet op de bezitter, maar op de houder die:
a. het motorrijtuig op grond van een overeenkomst van huurkoop onder zich heeft, of
b. het motorrijtuig ten gebruike heeft gekregen van de eigenaar aan wie het tot zekerheid is overgedragen, of
c. het motorrijtuig in vruchtgebruik heeft, of
d. anderszins het motorrijtuig, anders dan als bezitter, tot duurzaam gebruik onder zich heeft.»
- c. Het derde lid wordt gelezen:
«3. De verplichting tot het sluiten van een verzekering met betrekking tot een motorrijtuig waarvoor een kentekenbewijs is afgegeven, wordt opgeheven, indien het motorrijtuig buiten gebruik wordt gesteld en gehouden door plaatsing daarvan buiten een weg, gevolgd door een door de verzekeraar overeenkomstig artikel 13 aan het in dat artikel genoemde overheidsorgaan gedane kennisgeving van schorsing van de verzekering wegens buitengebruikstelling van het motorrijtuig. De in de vorige zin bedoelde opheffing van de verzekeringsplicht eindigt, zodra de verzekeraar overeenkomstig artikel 13 aan het overheidsorgaan kennis heeft gegeven van de beëindiging van de schorsing, zodra het motorrijtuig zich op een weg bevindt of zodra het deelneemt aan het verkeer op een terrein. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen omtrent het in dit lid bepaalde nadere regels en voorwaarden worden gesteld.»
- d. In het zesde lid wordt de zinsnede «mits een rechtspersoonlijkheid bezittend bureau of een groep van verzekeraars, voor dat doel erkend door Onze Minister van Financiën», vervangen door «mits een voor dat doel door Onze Minister van Financiën erkend bureau, dat rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid is, of groep van verzekeraars,» en wordt «toegebracht» vervangen door «veroorzaakt».
- e. In de eerste zin van het zevende lid vervalt de zinsnede «als bedoeld in artikel 9, eerste lid, der Wegenverkeerswet,» en wordt in de tweede zin tussen «een» en «kenteken» ingevoegd «bijzonder» en «aangewezen» vervangen door «vastgesteld».

C. In artikel 3 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Het eerste lid wordt gelezen:

«1. De verzekering moet dekken de burgerrechtelijke aansprakelijkheid, waartoe het motorrijtuig in het verkeer aanleiding kan geven, van iedere bezitter, houder en bestuurder van het verzekerde motorrijtuig, alsmede van degenen die daarmee worden vervoerd, zulks met uitzondering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van hen die zich na het sluiten van de verzekering door diefstal of geweldpleging de macht over het motorrijtuig hebben verschafte en van hen die, dit wetende, dat motorrijtuig zonder geldige reden gebruiken.»

b. In de laatste zin van het derde lid vervallen de woorden «op de aansprakelijke persoon en».

c. Na het derde lid wordt een nieuw vierde lid ingevoegd, luidende:

«4. In afwijking van het bepaalde in het derde lid moet ten aanzien van motorrijtuigen, als bedoeld in artikel 6 van de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 24 april 1972 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven en de controle op de verzekering tegen deze aansprakelijkheid (Pb. EG, 2 mei 1972, L 103), gewijzigd bij de Richtlijn van de Raad van 19 december 1972 (Pb. EG, 28 december 1972, L 291, rectificatie Pb. EG, 23 maart 1973, L75), de verzekering de schade omvatten welke aan personen en goederen wordt toegebracht door feiten, voorgevallen op het grondgebied waar het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap van toepassing is.»

d. Het vierde lid wordt vernummerd tot vijfde lid.

D. In het eerste lid van artikel 4, onder *a*, wordt het woord «eigenaar» vervangen door: «bezitter».

E. In artikel 5 vervalt het cijfer «1» vóór de tekst van het eerste lid, alsmede het tweede lid.

F. De eerste zin van het eerste lid van artikel 6 wordt gelezen: «De benadeelde heeft jegens de verzekeraar door wie de aansprakelijkheid volgens deze wet is gedekt, een eigen recht op schadevergoeding.»

G. In artikel 11 vervalt het cijfer «1» vóór de tekst van het eerste lid, alsmede het tweede lid.

H. In artikel 12 vervalt, zowel in het eerste als in het tweede lid, de zinsnede: «als bedoeld in artikel 9 eerste lid der Wegenverkeerswet».

I. In artikel 13 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Het eerste lid wordt gelezen:

«1. De verzekeraar is verplicht ten aanzien van de verzekering tot het dekken van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid waartoe een motorrijtuig dat een kenteken behoeft in het verkeer aanleiding kan geven aan het door Onze Minister van Verkeer en Waterstaat aangewezen overheidsorgaan kennis te geven van:

a. het sluiten van de verzekering;

b. de beëindiging, de nietigverklaring en de ontbinding van de verzekering;

c. de in artikel 2, derde lid, bedoelde schorsing van de verzekering en de beëindiging van die schorsing;

d. iedere andere schorsing van de verzekering of van de dekking, alsmede van het einde van die schorsing;»

b. Het tweede lid wordt gelezen:

«2. Het in het eerste lid bedoelde overheidsorgaan houdt een register aan waarin de in dat lid genoemde kennisgevingen worden aangetekend.»

c. In het derde lid wordt in plaats van «verzekeringsovereenkomst» gelezen: «verzekering».

d. In de eerste zin van het vierde lid wordt na «kennisgeving» ingevoegd: «van beëindiging, nietigverklaring, ontbinding of schorsing van de verzekering of van schorsing van de dekking» en wordt de zinsnede «, bedoeld in de eerste zin van het tweede lid» vervangen door: «, bedoeld in het eerste lid, onder *b*, *c* en *d*.»

e. Het zesde lid wordt vervangen door de volgende drie leden:

«6. Een kennisgeving overeenkomstig het eerste lid wordt mede gedaan ten aanzien van verzekeringen tot het dekken van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid waartoe in het verkeer aanleiding wordt gegeven door motorrijtuigen, die behoren tot de fabrieks- of handelsvoorraad van een bedrijf of die voor herstel, bewerking of beproeving ter beschikking zijn gesteld van een bedrijf en die zijn voorzien van een kenteken, dat behoort bij een aan een bedrijf afgegeven bijzonder kentekenbewijs.

7. Bij en krachtens algemene maatregel van bestuur kan worden geregeld op welke wijze de kennisgeving kan worden gedaan, binnen welke termijn de kennisgeving volgens het eerste lid moet geschieden, en wanneer de termijn, bedoeld in het vierde lid, aanvangt.

8. De verzekeraar die als zodanig in het register wordt aangewezen, kan de benadeelde niet tegenwerpen dat hij niet de in de eerste zin van het eerste lid van artikel 6 bedoelde verzekeraar is, tenzij hij aantoonst dat de registratie ten onrechte is geschied of dat zijn verplichtingen op grond van een kennisgeving overeenkomstig het eerste lid, onder *b*, *c* of *d*, niettemin jegens de benadeelde zijn geëindigd.»

J. In artikel 14 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In het eerste lid vervalt de zinsnede «als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wegenverkeerswet».

b. Aan het artikel wordt een lid toegevoegd, luidende:

«4. In afwijking van het tweede lid eindigen de verplichtingen van het bureau bedoeld in artikel 2, zesde lid, door verloop van de geldigheidsduur van het, voor het motorrijtuig afgegeven, internationale verzekeringsbewijs, indien die verplichtingen uit de afgifte van dat bewijs voortvloeien.»

K. Artikel 15 wordt gelezen:

«1. De verzekeraar die ingevolge deze wet de schade van een benadeelde geheel of ten dele vergoedt, ofschoon de aansprakelijkheid voor die schade niet door een met hem gesloten verzekering was gedekt, heeft voor het bedrag der schadevergoeding verhaal op de aansprakelijke persoon. Het bepaalde in de vorige zin geldt niet ten aanzien van degene, die het motorrijtuig in opdracht van zijn werkgever bezigde, tenzij hij niet te goeder trouw mocht aannemen dat zijn aansprakelijkheid door een verzekering was gedekt.

2. De verzekeraar kan zich bovendien voor de gevallen waarin hij volgens de wet of de verzekeringsovereenkomst gerechtigd mocht zijn de uitkering te weigeren of te verminderen, een recht van verhaal voorbehouden tegen de verzekeringnemer, en indien daartoe grond bestaat, tegen de verzekerde die niet is de verzekeringnemer.»

L. In artikel 17 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In de laatste zin van het eerste lid wordt de zinsnede «de artikelen 4 eerste lid en 5 tweede lid» gewijzigd in: «artikel 4, eerste lid.»

b. De eerste zin van het tweede lid wordt gelezen:
«De bestuurder van een motorrijtuig, waarvan de Staat de bezitter of de houder, als bedoeld in artikel 2, tweede lid, is, moet een bewijs bij zich hebben, waaruit van de vrijstelling blijkt.»

M. Artikel 18 wordt als volgt gewijzigd:

a. Het eerste lid wordt gelezen:
«1. Van de verplichting tot het sluiten van een verzekering kunnen, op een daartoe aan Onze Minister van Verkeer en Waterstaat gedaan verzoek, worden vrijgesteld de in artikel 2, eerste en tweede lid, bedoelde personen die gemoedsbezwaren hebben tegen het sluiten van een verzekering. Rechtspersonen kunnen van de in de vorige zin bedoelde verplichting worden vrijgesteld, indien natuurlijke personen die bij die rechtspersonen betrokken zijn gemoedsbezwaren hebben tegen het sluiten van een verzekering. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen omtrent het in de vorige zin bepaalde nadere regels worden gesteld. Het bepaalde in de tweede en derde zin van het eerste lid van het vorige artikel is, ingeval een vrijstelling is verleend, van overeenkomstige toepassing.»

b. Aan het tweede lid wordt een zin toegevoegd, luidende:
«Uit de verklaring moet voorts blijken op welke motorrijtuigen het betrekking heeft en op welke grond de verplichting tot verzekering berust.»

N. Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

a. De tweede zin van het eerste lid wordt gelezen:
«Ten bewijze van de vrijstelling reikt hij tegen betaling een bewijs uit voor elk van de motorrijtuigen met betrekking waartoe de vrijstelling is verleend; het bewijs is ten hoogste een jaar geldig.»

b. Het tweede lid, onder c, wordt gelezen:
«c. indien gedurende een termijn van tenminste één jaar aan de vrijgestelde geen bewijs van vrijstelling is uitgereikt.»

O. Artikel 21 wordt gelezen als volgt:

«**Artikel 21.** Onze Minister van Verkeer en Waterstaat stort jaarlijks de bedragen, uit hoofde van het vorige artikel ontvangen, na aftrek van de kosten welke voor hem aan de behandeling van de verzoeken om vrijstelling en de uitreiking van de in artikel 19 bedoelde bewijzen in het betrokken jaar waren verbonden, in het fonds bedoeld in artikel 23.»

P. In artikel 23, negende lid, eerste zin, wordt het woord «genoemde» vervangen door: «gevoerde».

Q. In het vierde lid van artikel 24 vervalt de zinsnede «aan de eigenaar of de in artikel 2 derde lid bedoelde houder.»

R. In het tweede lid van artikel 25 wordt de zinsnede «waarvan de eigenaar dan wel de in artikel 2 derde lid bedoelde houder krachtens artikel 19 eerste lid van de verplichting tot verzekering is vrijgesteld» vervangen door: «met betrekking waartoe krachtens artikel 19, eerste lid, vrijstelling van de verplichting tot verzekering is verleend.»

S. Artikel 26 wordt als volgt gewijzigd:

a. Het vierde lid wordt gelezen:
«4. Het fonds is niet aansprakelijk jegens een benadeelde wiens schade ten gevolge van een ongeval geringer is dan een bij algemene maatregel

van bestuur vast te stellen bedrag; met betrekking tot een zodanige schade ontstaat voor het fonds geen aansprakelijkheid doordat een andere benadeelde de vordering tot vergoeding daarvan verkrijgt.»

b. Het vijfde lid wordt gelezen:

«5. Het fonds is slechts aansprakelijk, indien de benadeelde aantoonbaar dat hij alle bekende als zodanig aansprakelijke personen en, voor zover de aansprakelijkheid van deze personen volgens deze wet verzekerd behoort te zijn, hun verzekeraars tot betaling heeft aangemaand en aannemelijk maakt dat vergoeding van de schade van geen van hen kan worden verwacht.»

c. Na het vijfde lid wordt een nieuw zesde lid ingevoegd, luidende als volgt:

«6. In afwijking van het vijfde lid kan ingeval van onvermogen van de verzekeraar de aanmaning achterwege blijven jegens de verzekerde aansprakelijke persoon; in dat geval is het fonds evenwel slechts aansprakelijk, voor zover de verplichting tot schadevergoeding van de verzekeraar door erkenning of bij gewijsde is komen vast te staan. Voor zover het fonds de vordering van de benadeelde jegens de verzekeraar heeft voldaan, treedt het fonds in alle rechten, welke de benadeelde terzake van de vordering heeft.»

d. het zesde, zevende en achtste lid worden vernummerd tot respectievelijk zevende, achtste en negende lid.

T. In de tweede zin van het eerste lid van artikel 27 wordt tussen «artikel 25» en «onder *d*» ingevoegd: «, eerste lid».

U. In de eerste zin van het derde lid van artikel 28 wordt achter het woord «benadeelden» «die», vervangen door: «en van het Waarborgfonds Motorverkeer, indien zij».

V. Artikel 30 wordt gelezen als volgt:

«**Artikel 30.** 1. Hij, die als bezitter, dan wel als degene aan wie het kenteken is opgegeven, dan wel als houder in de zin van artikel 2, tweede lid, een motorrijtuig op een weg doet rijden of laat staan of toelaat dat daarmee op een weg wordt gereden of gestaan, of buiten een weg met een motorrijtuig deelneemt of toelaat dat daarmee wordt deelgenomen aan het verkeer op een terrein zonder dat hij voor dat motorrijtuig een verzekering heeft gesloten welke voldoet aan de bij en krachtens deze wet gestelde bepalingen, wordt gestraft met een hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van ten hoogste f 2000.

2. De in het vorige lid genoemde personen worden met gelijke straf gestraft, indien zij voor een motorrijtuig waarvoor een kentekenbewijs is afgegeven niet een verzekering hebben gesloten welke voldoet aan de bij en krachtens deze wet gestelde bepalingen.

3. De in het eerste lid genoemde personen zijn niet strafbaar, indien op hen de verplichting tot het sluiten van een verzekering niet rust.

4. De bestuurder van een motorrijtuig die daarmee op een weg rijdt of staat of buiten een weg met een motorrijtuig deelneemt aan het verkeer op een terrein zonder dat er voor dat motorrijtuig een verzekering is gesloten welke voldoet aan de bij en krachtens deze wet gestelde bepalingen wordt gestraft met een hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van ten hoogste f 2000.

5. De in het vorige lid bedoelde bestuurder is niet strafbaar indien:

a. met betrekking tot het motorrijtuig vrijstelling van de verplichting tot verzekering is verleend en een geldig bewijs van die vrijstelling is uitgereikt;

b. een in artikel 2, zesde lid, bedoeld bureau, groep van verzekeraars of buitenlandse instantie de verplichting op zich heeft genomen de door het motorrijtuig veroorzaakte schade overeenkomstig de bepalingen van deze wet te vergoeden.

6. Bij veroordeling wegens een strafbaar feit, omschreven in het eerste, tweede of vierde lid, kan de rechter tevens de schuldige de bevoegdheid ontzeggen motorrijtuigen te besturen voor de tijd van ten hoogste één jaar en ingeval tijdens het plegen van het strafbare feit nog geen vijf jaar zijn verlopen na het einde van de tijdsduur, waarvoor bij een vroegere onherroepelijke veroordeling de schuldige de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen is ontzegd, voor de tijd van ten hoogste vijf jaren. Overigens zijn de bepalingen van de Wegenverkeerswet, betreffende de bijkomende straf van ontzegging van de rijbevoegdheid motorrijtuigen te besturen van overeenkomstige toepassing.

7. Bij veroordeling wegens een strafbaar feit, omschreven in het eerste, tweede of vierde lid, kan de rechter tevens de schuldige de bijkomende straf van storting van een bedrag van ten hoogste f 6000 in het Waarborgfonds Motorverkeer opleggen.

8. De in het vorige lid bedoelde bijkomende straf wordt ten uitvoer gelegd op de wijze als voor tenuitvoerlegging van geldboeten is bepaald. Het openbaar ministerie draagt er zorg voor, dat de geïnde bedragen tegen kwijting aan het Waarborgfonds Motorverkeer worden uitgekeerd.»

W. a. Na artikel 33 wordt een nieuw artikel 34 ingevoegd, luidende:

«**Artikel 34.** 1. Indien uit het door het overheidsorgaan, bedoelde in artikel 13, eerste lid, aangehouden register niet blijkt dat ten aanzien van een motorrijtuig met betrekking waartoe gedurende een bepaald tijdvak een verplichting tot verzekering bestaat of heeft bestaan, gedurende dat tijdvak is voldaan aan de verzekeringsplicht uit hoofde van deze wet, kan een ambtenaar als bedoeld in artikel 37 van de gene, aan wie het kenteken voor dat motorrijtuig is opgegeven, vorderen dat hij aantoonst dat niettemin aan de verzekeringsplicht gedurende dat tijdvak voldaan is.

2. Degene tot wie de vordering is gericht, kan daaraan voldoen door binnen een nader door de in het eerste lid bedoelde ambtenaar te bepalen termijn, welke echter niet korter mag zijn dan veertien dagen, een van een verzekeraar afkomstig geschrift op een hem opgegeven plaats ter inzage te verstrekken. Uit het geschrift moet blijken dat gedurende het tijdvak de aansprakelijkheid waartoe het motorrijtuig aanleiding kan geven, was gedekt door een verzekering welke aan de bij en krachtens deze wet gestelde bepalingen voldeed. De verzekeraar is gehouden een zodanig geschrift af te geven zo spoedig mogelijk, doch in ieder geval binnen tien dagen, nadat hem een daartoe strekkend verzoek heeft bereikt.

3. Degene die niet aan de in het eerste lid bedoelde vordering voldoet, wordt gestraft met een hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van ten hoogste f 2000. Het zesde tot en met het achtste lid van artikel 30 zijn van overeenkomstige toepassing.»

b. Artikel 34 wordt vernummerd tot artikel 35.

X. In artikel 38, tweede lid, vervallen de woorden «of de persoon».

ARTIKEL II

Het eerste lid van het bij artikel I, onder K, gewijzigde artikel 15 van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen is van toepassing ten aanzien van door de verzekeraar aan de benadeelde vergoede schade, voortvloeiende uit een voorval dat na het in werking treden van artikel I, onder K, heeft plaats gevonden.

ARTIKEL III

De bepalingen van deze wet treden in werking met ingang van door Ons te bepalen tijdstippen. De tekst van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen wordt door Onze Minister van Justitie in het Staatsblad geplaatst.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Staatssecretaris van Financiën,

De Minister van Verkeer en Waterstaat,